

N:o 8.

Ank. till Riksd. kansli den 11 febr. 1893 kl. 2 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckta motioner om ändrad lagstiftning rörande byggande och underhåll af utfarts- och byvägar.

Frågan om förändrad lagstiftning rörande byggande och underhåll af utfarts- och byvägar, hvilken fråga senast vid förra årets lagtima riksdag förelåg till behandling, men då icke föranledde till någon Riksdagens åtgärd, har jemväl vid innevarande riksdag bragts å bane, i det att herrar *Wittsell* och *Anders Larsson* i två särskilda inom Andra Kammaren väckta och till lagutskottet hänvisade motioner, n:is 93 och 138, hemställt om aflåtandet af en skrifvelse med begäran att Kongl. Maj:t ville låta utarbета och för Riksdagen framlägga förslag till lag om byggande och underhåll af by- och utfartsvägar.

Såsom skäl för denna hemställan framhåller herr *Wittsell* den i vår tid allmänna sträfvan att erhålla lättade kommunikationer, hvilket bevisades deraf att så väl kommuner som enskilda personer gjorde stora uppoffringar för att få jernväg till sina bygder. För att kunna draga nytta af dylika kostsamma företag fordrades emellertid att någorlunda lätt komma till de platser, der jernvägen mottoge landbrukarnes produkter, och dervid vore by- och utfartsvägarne af stor betydelse. Nämda vägar befunne sig emellertid för närvarande i ett dåligt skick, hvilket hade sin grund i vederbörandes tredska att afhjelpa de befintliga bristerna. För en dylik tredska funnes för närvarande ingen annan bot än den som kunde vinnas genom anställande af rättegång, och ett fortsatt fördröjande af frågans lösning syntes motionären allenast föranleda till förökning i antalet af dylika rättegångar och sålunda verka uteslutande skadligt.

Herr *Anders Larsson* vitsordar äfven behovet af att en lagstiftning i ämnet snarast möjligt kommer till stånd och söker särskildt bemöta utskottets i dess senast afgifna utlåtande i ämnet gjorda uttalande att man

borde afvakta verkningarne af den nya, de allmänna vägarne gällande, lagens tillämpning, innan man skrede till vidtagande af några lagstiftningsåtgärder beträffande de enskilda vägarne.

I sitt ofvan omförmälda utlåtande, n:o 44, anförde utskottet till en början, att utskottet likasom tillföre, då utskottet haft att yttra sig öfver förslag till lagstiftning i förevarande ämnen, funne gällande stadganden hvarken nog omfattande eller tillräckligt bestämda för ordnande af skyldigheten att bygga och underhålla utfarts- och byvägar, helst dessa vägar numera, med vår tids höjda anspråk på beqväma och lätta kommunikationsmedel, måste anses vara af vida större betydelse än då berörda stadganden tillkommo. Härefter fortsätter utskottet: »Då vidare den vid 1889 års riksdag föreliggande framställningen i ämnet af utskottet afstyrktes allenast på den grund, att den slutliga lösningen af frågan om ordnande af den allmänna väghållningen på landet snart vore att emotse, men en dylik lösning numera kommit till stånd, synes onekligen vid första påseendet åtskilligt tala för riktigheten af motionärernas påstående, att rätta tiden nu vore inne att lagstifta i förevarande ämne. Utskottet föreställer sig emellertid, att vid närmare eftersinnande uppfattningen måste blifva en annan. Äfven om, på sätt utskottet tillföre framhållit, skyldigheten att bygga och underhålla utfarts- och byvägar icke kan ordnas på samma grunder, som numera gälla i fråga om den allmänna väghållningsskyldigheten, ega de båda ämnena så många beröringspunkter, att det för en tillfredsställande lösning af frågan om utfarts- och byvägarnes rättsliga ordnande lärer vara erforderligt att kunna bygga på någon erfarenhet om verkningarne af den nya väglagens tillämpning. Ensamt denna erfarenhet kan lemna ett material af verkligt värde för en blifvande utredning af de grunder, på hvilka en utvecklad lagstiftning rörande de s. k. enskilda vägarne lämpligast bör hvilas. I sådant hänseende torde endast behöfva erinras, huru som 1891 års väglag för sin tillämpning på många orter i vårt land nödvändiggör vidtagandet af vägdelningar och att det med all säkerhet kan antagas, att icke så få utfartsvägar vid en sådan delning komma att förklaras vara s. k. bygdevägar och sålunda föras in under nämnda väglags tillämplighetsområde.

Huru bristfälliga de stadganden än må vara, som för närvarande gälla i fråga om utfarts- och byvägarne, torde dock behovet af en utförligare lagstiftning icke vara så trängande, att icke med en dylik lagstiftning skulle kunna anstå, till dess verkningarna af 1891 års väglag få

visa sig och lagstiftaren sålunda, på sätt utskottet ofvan framhållit, hunnit samla ett värderikt material för bedömande af grunderna för den ytterligare lagstiftning i förevarande ämne, som utskottet lika väl som motionärerne anser önskvärd.»

Utskottets i enlighet härmed gjorda afstyrkande hemställan blef af kamrarne bifallen.

Då de förnyade framställningar i förevarande ämne, hvilka vid innevarande riksdag förelegat till utskottets behandling, icke kunnat öfvertyga utskottet om lämpligheten att frånträda den ståndpunkt i ämnet, som af senaste lagutskott och lagtima Riksdag intagits, och utskottet tillika håller före, att, derest förevarande fråga redan nu medelst en Riksdagens skrifvelse öfverlemnades till Kongl. Maj:ts ompröfning, derigenom icke någon större skyndsamhet i åstadkommandet af en förbättrad lagstiftning i förevarande ämne skulle kunna åvägabringas, enär antagligen Kongl. Maj:t, innan någon framställning till Riksdagen komme att ega rum, skulle afvakta verkningarne af nya väglagens tillämpning och särskildt afslutande af de vägdelningsar, som i flera orter inom riket lära pågå, finner utskottet sig icke böra tillstyrka någon åtgärd i anledning af de väckta framställningarne i detta ämne och hemställer följaktligen,

att herrar *Wittsells* och *Anders Larssons* motioner icke måtte till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 11 februari 1893.

På lagutskottets vägnar:

L. ANNERSTEDT.

Reservation:

af herrar *Lilienberg*, *Erickson* och *J. Anderson*, hvilka ansett, att utskottet bort tillstyrka åtgärd i motionernas syfte.